

אָמְרוּ, אָסוּפִי הוּא, וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ מִן הַשּׁוּק. מִשּׁוּם כִּךָּ הִבִּיאוּ אֶת בְּנֵיהֶם עִמָּם, וְנִטְלָה אוֹתָם שָׂרָה וְהִינִיקָה אוֹתָם לְפָנֶיהָ. זֶהוּ שְׂכָתוּב (שם) מִי מִלָּל לְאַבְרָהָם הִינִיקָה בָּנִים שָׂרָה. בָּנִים וְדָאֵי. וְהִמְקַטְרֵג הֵהוּא עַל הַפֶּתַח. אָמְרָה שָׂרָה, צָחַק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים.

מִיָּד עָלָה הִמְקַטְרֵג הֵהוּא לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאָמַר לוֹ: רַבּוֹן הָעוֹלָם, אִתָּהּ אָמַרְתָּ אַבְרָהָם אוֹהֲבִי, עָשָׂה סְעוּדָתָא וְלֹא נִתֵּן לָךְ דְּבַר וְלֹא לְעַנְיִים, וְלֹא הִקְרִיב לְפָנֶיךָ אֶפְסֵלוֹ וְעוֹד, אָמְרָה שָׂרָה שְׂצַחֲקָתָ בְּהָ. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִי בַּעוֹלָם כְּאַבְרָהָם? וְלֹא זֶו מִשָּׁם עַד שְׂבַלְבַּל כָּל אוֹתָהּ שְׂמַחָה, וְצוּהָ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהִקְרִיב אֶת יִצְחָק קִרְבָּן, וְנִגְזַר עַל שָׂרָה שְׂתַמּוֹת עַל צַעַר בְּנָהּ. כָּל אוֹתוֹ הִצְעַר גָּרַם שְׂלֵא נִתֵּן דְּבַר לְעַנְיִים. פֶּתַח רַבִּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר, מַהוּ שְׂכָתוּב (ישעיה לח) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה' - בֹּא תִרְאֶה כִּמְהָ הוּא הִכַּח הַחֲזֹק שֶׁל הַתּוֹרָה וְכִמְהָ הוּא עֲלִיוֹן עַל הַכֹּל. שְׂכָל מִי שְׂמַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, לֹא פּוֹחַד מֵעֲלִיוֹנִים וְתַחַתּוֹנִים, וְלֹא פּוֹחַד מִחֲלָאִים רְעִים שֶׁל הָעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אָחוּז בְּעֵץ הַחַיִּים וְלוֹמַד מִמֶּנּוּ בְּכָל יוֹם.

שְׂחַרֵּי הַתּוֹרָה מִלְּמַדְת אָדָם לְלַכֵּת בְּדַרְךָ אֲמַת, תִּלְמַד אוֹתוֹ עֲצָה אִיף יֵשׁוּב לְפָנָיו רַבּוֹנוֹ לְבַטֵּל אֶת אוֹתָהּ הַגְּזֵרָה. שְׂאֶפְלוֹ אִם נִגְזַר עָלָיו שְׂלֵא תִתְבַּטֵּל הַגְּזֵרָה הַזֶּה - מִיָּד מִתְבַּטְּלֵת וּמִסְתַּלְקֵת מִמֶּנּוּ וְלֹא שׁוֹרָה עַל הָאָדָם בַּעוֹלָם הַזֶּה. וּמִשּׁוּם כִּךָּ צָרִיף הָאָדָם לְהַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה יָמִים וְלֵילוֹת וְלֹא יִסּוּר מִמֶּנָּה. זֶהוּ שְׂכָתוּב (יהושע א) וְהִגִּיתָ

אִיהִי אוֹלֵידַת אֶלָּא אָמְרוּ אָסוּפִי הוּא וּמִן שׁוּקָא אִיִּתִּיאוּ לִיהָ. בְּגִין כִּךָּ אִתְיִין בְּנֵיִיהוּ בְּהַדְיִיהוּ וְנִטְלַת לוֹן שָׂרָה וְאוֹנִיקַת לוֹן קְמִיִּיהוּ. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (בראשית כא) מִי מִלָּל (דף יא ע"א) לְאַבְרָהָם הִינִיקָה בָּנִים שָׂרָה, בָּנִים וְדָאֵי. וְהֵהוּא מְקַטְרֵגָא עַל פֶּתַחָא. אָמְרָה צָחוק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים.

מִיָּד סָלִיק הֵהוּא מְקַטְרֵגָא קְמִי קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא וְאָמַר לִיהָ רַבּוֹן עָלְמָא אִתָּהּ אָמַרְתָּ אַבְרָהָם אוֹהֲבִי, עֲבַד סְעוּדָתָא וְלֹא יִהֵב לָךְ מִיָּדִי, וְלֹא לְמַסְפְּנִי, וְלֹא קְרִיב קְדָמָךְ אֶפְסֵלוֹ יוֹנָה חַד. וְתוֹ אָמַרְתָּ שָׂרָה דְחִיִּיכַת בְּהָ. אָמַר לִיהָ קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא מָאן בַּעֲלָמָא כְּאַבְרָהָם. וְלֹא זֶו מִתְמָן, עַד דְּבַלְבַּל כָּל הֵהוּא חֲדוּהָ, וּפְקִיד קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְמִקְרַב לְיִצְחָק קִרְבָּנָא, וְאִתְגַּזַּר עַל שָׂרָה דְתַמּוֹת עַל צַעֲרָא דְבָרָה. כָּל הֵהוּא צַעֲרָא גָרִים, דְּלֹא יִהֵב מִיָּדִי לְמַסְפְּנִי.

פֶּתַח רַבִּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר מָאֵי דְכַתִּיב, (ישעיה לח) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יי. תָּא חֲזִי, כִּמְהָ הוּא חִילָא תְקִיפָא דְאוֹרִיִּיתָא, וְכִמְהָ הוּא עֲלָאָה עַל כָּלָא. דְּכָל מָאן דְּאִשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרִיִּיתָא לֹא דְחִיל מֵעִילָאֵי וּמִתְתַּאֵי. וְלֹא דְחִיל מִמַּרְעִין בִּישִׁין דְּעֲלָמָא. בְּגִין דְּאִיהוּ אָחִיד בְּאִילָנָא דְחַיִּי וְיִלִּיף מִיָּנִיָּה בְּכָל יוֹמָא.

דְּהָא אוֹרִיִּיתָא תּוֹלִיף לְבַר נֶשׁ לְמִיזַל בְּאַרְחָ קְשׁוּט. תּוֹלִיף לִיהָ עֵיטָא הִיף יָתוּב קְמִי מְאָרִיָּה לְבַטְלָא הֵהוּא גְזֵרָה. דְּאֶפְסֵלוֹ אִתְגַּזַּר עָלֶיהָ דְּלֹא יִתְבַּטֵּל הָאֵי גְזֵרָה, מִיָּד אִתְבַּטֵּל וְאִסְתַּלַּק מִיָּנִיָּה וְלֹא שְׂרִיא עָלֶיהָ דְּבַר נֶשׁ בְּהָאֵי עֲלָמָא. וּבְגִין כִּךָּ בְּעִי לִיהָ לְבַר נֶשׁ לְאִשְׁתַּדֵּלָא בְּאוֹרִיִּיתָא יִמָּא וְלִילִי וְלֹא יִתְעַדִּי

מִיָּנִיָּה הָדָא הוּא דְכַתִּיב (יהושע